

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Příčiny extremismu a radikalizace

Občanský průkaz 4.0 – kompetence pro demokratickou kulturu
(reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008154)

Extremismus je neodstranitelný

- ✓ Extremismus je antiteze k demokratickému ústavnímu systému
- ✓ Extremismus je bezpečnostní hrozba, která je však v demokratické společnosti neodstranitelná

Kdy dochází k nárůstu extremismu ve společnosti?

- ✓ Krize - ekonomická, migrační, identity, politická spojená s poklesem důvěry v politické instituce
- ✓ Významné proměny sociální, ekonomické či proměny politické struktury

Proč dochází k radikalizace jednotlivce?

Nejistota, strach, pocit ohrožení, zloba

Tzv. „push“ a „pull“ faktory:

- ✓ „push“ faktory vychází ze strukturálního kontextu = socio-ekonomická deprivace, chybějící příležitosti, marginalizace, diskriminace, porušování lidských práv a právního řádu
- ✓ „pull“ faktory = to, co je na extremistických organizacích/ideologiích lákavé

Proč dochází k radikalizace jednotlivce?

- ✓ Osobnostní faktory: narcismus, agresivita, duševní nemoc aj.
- ✓ Ideologie je často druhotným důvodem radikalizace
- ✓ Cesta k radikalizaci se mezi jednotlivými ideologiemi příliš neliší

Proč jednotlivci extremistické skupiny opouští?

- ✓ Deziluze vyvěrající z rozdílnosti představ a skutečnosti
- ✓ Negativní sociální sankce
- ✓ Ztráta víry v ideologii a politiku skupiny
- ✓ Jde to moc daleko / za hranu
- ✓ Zklamání z vnitřního fungování a aktivit skupiny
- ✓ Vyhoření (věkem); neochota dál čelit takovému tlaku
- ✓ Změna v osobních prioritách

Doporučená literatura

- Smolík, Josef: *Psychologie terorismu a radikalizace. Jak se z beránků stávají vlci*. Brno: Mendelova univerzita, 2020.
- Vegrichová, Barbora: *Hrozba radikalizace. Terorismus, varovné signály a ochrana společnosti*. Praha: Grada, 2019.
- Schmid, Alex P.: *Radicalisation, De-Radicalisation, Counter-Radicalisation. A Conceptual Discussion and Literature Review* [online]. The Hague: International Centre for Counter-Terrorism, 2013. [cit. 2021-12-01]. Dostupné z www: <<http://www.icct.nl/app/uploads/download/file/ICCT-Schmid-Radicalisation-De-Radicalisation-Counter-Radicalisation-March-2013.pdf>>.